

Vergaderjaar 2002–2003

28 887

Wijziging van de Wet op de omzetbelasting 1968 in verband met de – in beginsel tijdelijke – invoering van een omzetbelastingregeling voor elektronische diensten (e-commerce)

B

ADVIES RAAD VAN STATE EN NADER RAPPORT

Hieronder zijn opgenomen het advies van de Raad van State d.d. 16 april 2003 en het nader rapport d.d. 16 mei 2003, aangeboden aan de Koningin door de staatssecretaris van Financiën. Het advies van de Raad van State is cursief afgedrukt.

Bij Kabinetsmissive van 27 maart 2003, no. 03.001392, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Financiën, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het voorstel van wet met memorie van toelichting tot wijziging van de Wet op de omzetbelasting 1968 in verband met de – in beginsel tijdelijke – invoering van een omzetbelastingregeling voor elektronische diensten (e-commerce).

Het voorstel voorziet in de implementatie van richtlijn 2002/38/EG¹. De Raad van State twijfelt aan de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de belastingplicht in Nederland voor aanbieders uit landen buiten de Europese Unie (EU) voor de elektronische diensten die zij hier aan particulieren en niet-ondernemers verlenen. Tevens is de Raad van oordeel, dat het voorstel onvoldoende is uitgewerkt voor de gevallen waarin deze aanbieders ondanks een identificatie in Nederland of een andere lidstaat geen of te weinig omzetbelasting betalen. De Raad adviseert het voorstel op dit punt aanmerkelijk uit te breiden.

Blijkens de mededeling van de plaatsvervangend Directeur van Uw kabinet van 27 maart 2003, no. 03 001392, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies inzake het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 16 april 2003, no. W06.03.0111/IV, bied ik U hierbij aan.

Naar aanleiding van het advies van de Raad merk ik het volgende op.

1. Het voorstel implementeert richtlijn 2002/38/EG. Uitgangspunt is dat de elektronisch geleverde diensten worden belast in het land van consumptie en niet meer in het land van herkomst. Een belangrijk gevolg hiervan is onder meer, dat aanbieders uit landen buiten de EU omzetbelasting moeten gaan betalen over hun in de EU behaalde omzet aan particuliere afnemers en andere niet-ondernemers. Artikel 6, tweede lid, onderdeel f, van de Wet op de omzetbelasting 1968 (hierna: Wet OB 1968) bepaalt daartoe, dat zogenoemde elektronische diensten die worden verleend door niet in de EU gevestigde ondernemers (niet-EU-aanbieders) worden verricht op de plaats waar degene aan wie de dienst wordt verleend, woont of gevestigd is. Deze regeling is uitvoerbaar en handhaafbaar indien de niet-EU-aanbieder door één van de

¹ Richtlijn nr. 2002/38/EG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 7 mei 2002 tot wijziging, voor een gedeelte tijdelijk, van Richtlijn nr. 77/388/EEG met betrekking tot de regeling inzake de belasting over de toegevoegde waarde die van toepassing is op bepaalde diensten die langs elektronische weg worden verricht alsook op radio- en televisie-omroepdiensten (PbEG L 128).

lidstaten kan worden aangesproken. Weliswaar wordt aan de niet-EU-aanbieders de mogelijkheid van identificatie geboden, maar in de toelichting wordt niet aangegeven, op welke wijze de omzetbelastingheffing wordt gehandhaafd indien de niet-EU-aanbieder zich niet identificeert en niet vrijwillig aan de betalingverplichting voldoet. De Raad is er door het voorstel niet van overtuigd, dat in laatstgenoemd geval de omzetbelastingheffing daadwerkelijk kan worden geëffectueerd. Kenmerkend voor elektronische diensten is nu eenmaal dat de aanbieder geen enkele relatie met het land van de afnemer behoeft te hebben, het zeer moeilijk is op de hoogte te geraken van de dienstverlening en de betaling voor de diensten veelal buiten het normale bankverkeer om gaat.

De Raad adviseert in de toelichting uitgebreid in te gaan op de mogelijkheden de dienstverlening uit landen buiten de EU op te sporen alsmede op de wijze waarin de handhaving van de omzetbelastingheffing is voorzien ten aanzien van niet-EU-aanbieders die zich niet identificeren. Indien de uitvoering van het voorstel niet effectief geregeld zou kunnen worden, adviseert de Raad aan te geven welke stappen in Europees verband zullen worden genomen teneinde de uitvoerbaarheid van de aan de richtlijn ten grondslag liggende uitgangspunten te verbeteren.

1. Uitvoerbaarheid

De Raad vraagt in te gaan op de wijze waarop de heffing van omzetbelasting van elektronische diensten wordt gehandhaafd in de situatie waarin de niet-EU-aanbieder zich niet identificeert en niet vrijwillig aan zijn betalingsverplichting voldoet. Daarbij adviseert de Raad om in de toelichting uitgebreid in te gaan op de mogelijkheden om de dienstverlening uit landen buiten de Europese Unie op te sporen. Voorts zou volgens de Raad moeten worden aangegeven welke stappen in Europees verband zullen worden genomen om de uitvoerbaarheid van de richtlijn te verbeteren. Aan deze wensen van de Raad heb ik gevolg gegeven in onderdeel 1.4 van de memorie van toelichting.

2. De Raad wijst erop, dat in richtlijn 2002/38/EG de elektronische diensten zijn omschreven als de «langs elektronische weg verrichte diensten, onder andere de in bijlage L beschreven diensten».¹ De definitie van elektronische diensten in het voorstel sluit daarbij niet aan door de aanwijzing bij ministeriële regeling te laten plaatsvinden.² In zoverre is de implementatie onvolledig. De omstandigheid dat de in richtlijn 2002/38/EG gegeven omschrijving niet strak omljnd is en ook niet kan zijn gelet op de ontwikkelingen die zich in de digitale informatiemaatschappij voordoen, doet er niet aan af dat er geen ruimte is het gebied van deze diensten te verruimen of te beperken buiten het terrein dat uiteindelijk door het Hof van Justitie zal worden afgepaald. Naar het oordeel van de Raad dient de aanwijzing bij ministeriële regeling van de elektronische diensten niet in het voorstel te worden opgenomen, maar zou de bemoeienis van de minister zich kunnen beperken tot het publiceren van interpreterende resoluties, waarin de resultaten van het overleg binnen het Raadgevend Comité voor de BTW worden vastgelegd. Op deze wijze kan worden bereikt dat de rechtspraak van het Hof van Justitie steeds bepalend is voor de uitleg van het begrip «elektronische dienst» en dat er ook in de periode die nodig is voor de aanpassing van de voorziene ministeriële regeling, geen verschil tussen het in Nederland en elders in de lidstaten gehanteerde begrip ontstaat. De Raad adviseert artikel 2a Wet OB 1968 in deze zin aan te passen.

2. Definitie van elektronische diensten

De Raad is van oordeel dat door het voorstel de aanwijzing van «elektronische diensten» bij ministeriële regeling te laten plaatsvinden, de definitie van dit begrip niet aansluit bij de tekst van de Richtlijn e-commerce. Terzake merk ik het volgende op. Het is wellicht goed nogmaals te expliciteren dat in de Richtlijn e-commerce, anders dan de Raad min of meer suggereert, geen definitie wordt gegeven van elektronische diensten. De richtlijn spreekt slechts over «diensten die langs elektronische weg worden verricht» en geeft vervolgens voor de definiëring van deze diensten een vijftal voorbeelden in bijlage L bij de Zesde BTW-richtlijn. Met de Raad ben ik van mening dat het toepassingsgebied van deze diensten uiteindelijk door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen zal worden afgepaald. Daarnaast bestaat echter tevens de mogelijkheid dat de Raad van de Europese Unie genoemde bijlage L zal aanvullen met voorbeelden van elektronische diensten.

¹ Richtlijn 2002/38/EG, artikel 1, onder a.

² Artikel I, onder A, Wet OB 1968, artikel 2a, eerste lid, onder q.

In het oorspronkelijke voorstel van wet werden elektronische diensten – in overeenstemming met de tekst van de Richtlijn e-commerce – in artikel 2a, onderdeel q, van de Wet op de omzetbelasting 1968, beschreven als diensten die langs elektronische weg worden verricht. Tevens werd voorgesteld de aanwijzing van deze elektronische diensten bij ministeriële regeling te concretiseren, waarbij in eerste instantie werd gedacht aan het opnemen van de voorbeelden van bijlage L in een ministeriële regeling. De Raad adviseert echter om de aanwijzing bij ministeriële regeling niet op te nemen in het voorstel van wet, maar om aan te sluiten bij de omschrijving in de Richtlijn e-commerce. Voorts adviseert de Raad de ministeriële bemoeienis te beperken tot het publiceren van interpreterende resoluties. Hiermee wordt volgens de Raad bereikt dat de jurisprudentie van het Hof van Justitie steeds bepalend is voor de uitleg van het begrip «elektronische diensten» en dat in de periode die eventueel nodig zou zijn voor een aanpassing van de ministeriële regeling geen verschil van interpretatie ontstaat tussen de lidstaten over het gehanteerde begrip. Naar aanleiding van het advies van de Raad heb ik het voorgestelde artikel 2a en de memorie van toelichting gewijzigd. Het advies van de Raad resulteert namelijk in een feitelijke uitwerking die vergelijkbaar is met die welke mij in het oorspronkelijke voorstel voor ogen stond, en past derhalve goed binnen de doelstelling om snel en doeltreffend te kunnen inspelen op ontwikkelingen in deze nieuwe vorm van dienstverlening die gevolgen hebben voor de heffing van BTW.

3. De in artikel 28s Wet OB 1968 opgenomen regeling is een faciliterende regeling voor niet-EU-aanbieders teneinde voor hen de voldoening aan formaliteiten en de betaling van de aan de lidstaten verschuldigde omzetbelasting te vereenvoudigen. Richtlijn 2002/38/EG brengt geen wijziging in de heffingsbevoegdheid van de lidstaten. Iedere lidstaat afzonderlijk houdt het recht corrigerend op te treden, indien te weinig omzetbelasting over de in de desbetreffende lidstaat verrichte diensten door de niet-EU-aanbieder is betaald; richtlijn 2002/38/EG heeft geen betrekking op de wijze waarop de belastingdienst van de lidstaat van verbruik de correctie kan effectueren indien een andere lidstaat de lidstaat van identificatie is. Verordening (EG) nr. 792/2002 van de Raad van 7 mei 2002 tot tijdelijke wijziging van Verordening (EEG) nr. 18/92 wat betreft aanvullende maatregelen inzake elektronische handel (PbEG L 128) regelt in samenhang met richtlijn 2002/38/EG alleen de doorbetaling van de door de lidstaat van identificatie ontvangen belastingbedragen aan de lidstaten van verbruik en de informatie-uitwisseling op grondslag van de in de melding elektronische diensten verkregen gegevens. Verdergaande bemoeienis van de lidstaat van identificatie met de heffing en invordering van de buitenlandse omzetbelasting zou meebrengen, dat de belastingdienst van die lidstaat en detail op de hoogte zou moeten zijn van de wet- en regelgeving – en de toepassing in de praktijk daarvan – op dat terrein in alle andere lidstaten, alsmede dat de rechter in de lidstaat van identificatie de buitenlandse wetgeving inzake de omzetbelastingheffing maar ook boeten en mogelijk andere straffen bij overtreding van die wetgeving zou moeten toepassen en opleggen.

De melding elektronische diensten komt overeen met de aangifte als bedoeld in artikel 19 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) voor de voldoening van in een tijdvak verschuldigde belasting. De melding elektronische diensten en de gelijktijdige betaling van belasting moeten duidelijk onderscheiden worden van de mogelijkheid voor de inspecteur een naheffingsaanslag op te leggen, indien de in Nederland verschuldigde belasting geheel of gedeeltelijk niet is betaald. De Raad adviseert, teneinde deze duidelijkheid te verkrijgen, het voorgestelde artikel 28s, vijfde lid, Wet OB 1968 niet in artikel 28s Wet OB 1968 maar in een afzonderlijke bepaling op te nemen, waarin het regime voor de naheffing volledig wordt uitgeschreven met inbegrip van de verwijzingen naar de van overeenkomstige toepassing zijnde bepalingen van de AWR. In ieder geval dient te worden verduidelijkt dat de in artikel 28s, vijfde lid, Wet OB 1968 opgenomen term «de verschuldigde belasting» betrekking heeft op de in Nederland verschuldigde omzetbelasting. In dat artikel kan ook worden geregeld op welke wijze de niet-EU-aanbieder aan zijn betalingsverplichting moet voldoen, omdat richtlijn 2002/38/EG de lidstaat van identificatie niet aanwijst als de lidstaat die ook de betalingen op naheffingsaanslagen moet ontvangen of daartoe invorderingsmaatregelen moet nemen.

Tevens zal een regeling dienen te worden getroffen voor de wijze waarop naheffing plaatsvindt, indien een andere lidstaat dan Nederland door de niet-EU-aanbieder is gekozen als lidstaat van identificatie en uit de informatie-uitwisseling blijkt dat niet op tijd of te weinig Nederlandse omzetbelasting is gemeld of betaald.

De Raad adviseert het voorstel in deze zin aan te vullen.

4. De in artikel 28s Wet OB 1968 opgenomen regeling is een wijze van voldoen aan formaliteiten en betalingsverplichting die niet is opgenomen in de AWR. Voor de niet-EU-aanbieder geldt ook voor de diensten die in Nederland plaatsvinden, niet de bepaling van artikel 19 AWR inzake de heffing van belasting bij wege van voldoening of afdracht op aangifte. Hij moet een elektronische melding bij de inspecteur doen met gelijktijdige betaling van de verschuldigde belasting bij de ontvanger binnen 20 dagen na het einde van een kwartaal onder opgave van het registratienummer en een splitsing van het verschuldigde bedrag naar lidstaten.

Het opnemen van een eigen heffingstelsel maakt dat de bepalingen van de AWR die betrekking hebben op de in die wet geregelde heffingstelsels niet van toepassing zijn. Hierdoor wordt onder meer de rechtsbescherming van de niet-EU-aanbieders beperkt in geval van een geschil met de belastingdienst, omdat artikel 24 AWR toepassing mist, en kan hij geen uitstel van het doen van de melding krijgen. De Raad adviseert in ieder geval de regeling van het eigen heffingstelsel zodanig uit te breiden dat het gelijkwaardig wordt aan de thans in de AWR opgenomen heffingstelsels.

Daarbij komt echter dat de Raad, door hetgeen in de toelichting daaromtrent is opgenomen, er niet van overtuigd is dat het in artikel 28s Wet OB 1968 bepaalde de meest doelmatige implementatie van richtlijn 2002/38/EG is. De ontvanger zal de van de niet-EU-aanbieder ontvangen betaling als zodanig moeten herkennen en boeken. Daartoe is op een of andere wijze ook een bericht aan de ontvanger nodig. Bij het stelsel van heffing bij wege van voldoening functioneert de aangifte tevens als geleidebiljet van de betaling. De melding zou voor de ontvanger als een digitale aangifte kunnen gelden die de verwerking van de betaling vereenvoudigt. Ook de doorbetaling aan de lidstaten van de aan hen verschuldigde belasting zou bij een directe melding aan de ontvanger kunnen worden vereenvoudigd. De meerwaarde van de melding aan de inspecteur boven het thans in de praktijk goed functionerende stelsel van heffing bij wege van voldoening is aldus niet aannemelijk gemaakt. Evenmin is het onderscheid tussen de verplichting belasting te voldoen en de verplichting belasting te betalen voor de Raad – zo er al een praktisch verschil tussen de beide verplichtingen zou bestaan – voldoende zwaarwegend om een eigen stelsel te rechtvaardigen.

De Raad adviseert opnieuw te bezien of niet alsnog meer aansluiting gevonden kan worden met de heffing van belasting bij wege van voldoening op aangifte en te volstaan met een schakelbepaling.

3. en 4. Formeelrechtelijke aspecten

De bijzondere regeling van de nieuwe afdeling 7 beoogt – zoals de Raad terecht opmerkt – een vereenvoudigde regeling in het leven te roepen voor de afwikkeling van het doen van aangifte en betaling van verschuldigde omzetbelasting over elektronische diensten door niet-EU-aanbieders. Nu het om niet in de Europese Unie gevestigde belastingplichtigen gaat en om de moeilijk grijpbare categorie van zogeheten on-line diensten, heeft de communautaire wetgever hierin aanleiding gezien met een op deze omstandigheden afgestemde bijzondere regeling te komen. Daarbij is tegelijkertijd bepaald en afgesproken de regeling na enige tijd te evalueren. De verwerking van de Richtlijn e-commerce in de Nederlandse wetgeving implementeert de communautaire bepalingen rekening houdend met de filosofie die daaraan op dit moment ten grondslag ligt. Deze filosofie is dat zo min mogelijk verplichtingen in het leven worden geroepen en dat de noodzakelijke verplichtingen op een zo eenvoudig mogelijke wijze kunnen worden afgewikkeld.

Teneinde aan dit uitgangspunt recht te doen is ervoor gekozen vooralsnog een, in beginsel op zichzelf staand, eenvoudig systeem van doen van aangifte (melding elektronische diensten) en betaling van de verschuldigde belasting in het leven te roepen. De Richtlijn e-commerce is immers meer afgestemd op het zo eenvoudig mogelijk maken van het nakomen van verplichtingen, dan op het opleggen van administratieve verplichtingen en het eventueel creëren van

nieuwe controlemogelijkheden gericht op nakoming en het afdwingen van verplichtingen. De implementatie in de Nederlandse wetgeving vormt uiteraard de weerslag van deze benadering.

De naheffingsmogelijkheid dient in dit licht te worden gezien. Het is juist dat waar in Nederland als land van identificatie onvoldoende melding wordt gemaakt van activiteiten in andere lidstaten dan wel wanneer over die activiteiten onvoldoende belasting in Nederland wordt betaald, Nederland ter zake daarvan geen nadere stappen jegens de niet-EU-aanbieder onderneemt. In de omgekeerde situatie, in een andere lidstaat van identificatie is geen of onvoldoende BTW betaald over activiteiten in Nederland, wil Nederland zelfstandig kunnen naheffen. Dit is mogelijk gemaakt met het van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 20 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR) in artikel 28s, vijfde lid. Teneinde in de wettekst beter tot uitdrukking te brengen dat het bij deze naheffingsbevoegdheid alleen kan gaan om verschuldigdheid van belasting wegens in Nederland verrichte activiteiten, ongeacht de keuze van lidstaat van identificatie, heb ik de tekst van het vijfde lid aangepast. Voor de suggestie van de Raad de naheffingsbevoegdheid in een apart en meer uitgebreid artikel op te nemen, zie ik evenwel geen aanleiding. Uiteraard is het zo dat met het van overeenkomstige toepassing verklaren van artikel 20 van de AWR ook die artikelen van de AWR van toepassing zijn die bepalingen bevatten over de naheffing van artikel 20. Dit geldt bijvoorbeeld voor artikel 23 AWR, dat bezwaar mogelijk maakt tegen, onder andere, de naheffingsaanslag.

Wat betreft de door de Raad gesuggereerde behoefte aan een aparte wettelijke regeling voor de betaling zij opgemerkt dat, waar de wet uitgaat van betaling bij de ontvanger, bij gelegenheid van de melding in de praktijk een op de on-line situatie toegesneden praktische betaalwijze zal worden aangeboden. De twijfel van de Raad of te allen tijde de betalingen door niet-EU-ondernemers door de ontvanger kunnen worden gelieerd met de gedane meldingen deel ik dan ook niet. Naar mijn inschatting zullen hiervoor werkbare en praktische oplossingen worden gevonden.

Hoewel de melding elektronische diensten en de betaling, die beide zijn opgenomen in de bijzondere regeling, in essentie hetzelfde zijn als hetgeen wordt aangeduid met de begrippen aangifte en voldoening, is in deze regeling met opzet gekozen voor andere begrippen om het onderscheid tussen de bijzondere regeling en het algemene fiscale heffingssysteem te accentueren. Het is op dit moment de bedoeling te volstaan met een eenvoudige regeling en daar eerst ervaring mee op te doen. Op het punt van de rechtsbescherming zou deze keuze voor een eenvoudig systeem ertoe kunnen leiden dat sprake is van minder rechtsbescherming. Daarbij dient evenwel te worden bedacht dat hoewel inderdaad geen formele bezwaarmogelijkheid openstaat, dit onverlet laat dat een niet-EU-aanbieder die een melding of een betaling heeft gedaan zich te allen tijde tot de inspecteur respectievelijk ontvanger kan wenden met een gemotiveerd verzoek tot correctie. Een dergelijke soepele procedure past mijns inziens beter bij deze bijzondere regeling dan een formele, aan nationale termijnen gebonden, bezwaarprocedure.

5. Artikel 28r Wet OB 1968 regelt de identificatie van de niet-EU-aanbieder. De Raad merkt op dat daarbij niet de voorwaarden zijn geïmplementeerd, waaronder de lidstaat van identificatie de identificatie kan doorhalen. Artikel 26quater, onderdeel B 4, van de gewijzigde Richtlijn¹ bepaalt, dat deze doorhaling door de lidstaat plaatsvindt, indien de niet-EU-aanbieder meldt, dat hij niet langer elektronische diensten verricht, of anderszins kan worden aangenomen dat zijn belastbare activiteiten beëindigd zijn, of hij niet langer aan de voorwaarden voldoet om gebruik te kunnen maken van de bijzondere regeling, of hij bij voortduring niet aan de voorschriften van de bijzondere regeling voldoet.

De Raad adviseert de doorhaling van de identificatie alsnog in het voorstel op te nemen en met de nodige waarborgen te omkleden omdat het doorhalen van de identificatie mogelijk het herleven van fiscale verplichtingen in Nederland en andere lidstaten kan oproepen. Onder meer dient daarbij te worden voorzien in een voor bezwaar en beroep vatbare beschikking teneinde rechterlijke toetsing mogelijk te maken.

In dit kader merkt de Raad tevens op, dat in het voorstel niet is opgenomen dat de niet-EU-aanbieder die kiest voor identificatie in één van de lidstaten, is ontheven van de aangifteverplichtingen voor de omzetbelastingheffing over de

¹ De in de aanduiding van richtlijn 2002/38/EG vermelde richtlijn nr.77/388/EEG.

in Nederland aan particulieren en andere niet-ondernemers verleende elektronische diensten.

De Raad adviseert het voorstel op dit punt aan te vullen.

5. Keuzeregime bijzondere regeling

De Richtlijn e-commerce bevat het voorschrift in enkele gevallen de identificatie van de niet-EU-aanbieders door te halen (artikel I, lid 3: artikel 26^{quater}, onderdeel B, lid 4). De Raad suggereert deze bepaling over te nemen in de wet en rechtsbescherming te bieden door de mogelijkheid van bezwaar en beroep tegen een besluit tot doorhaling van de identificatie open te stellen. Onder de huidige omstandigheden ben ik van mening dat er vooralsnog geen behoefte is aan een dergelijke regeling. In de praktijk zullen contacten tussen niet-EU-aanbieders en de Belastingdienst gericht zijn op een vlotte en efficiënte afwikkeling van een en ander. In dat kader passen geen zware procedures. Een bericht van een niet-EU-aanbieder over aanvang dan wel beëindiging van elektronische diensten binnen de Europese Unie zal de Belastingdienst serieus nemen.

Het wetsvoorstel bevat niet de door de Raad gesuggereerde ontheffing van aangifteverplichtingen in Nederland bij identificatie in een andere lidstaat dan Nederland. Hoewel er wel belastingschuld ontstaat in Nederland bij transacties aan in Nederland gevestigde afnemers, gaat de Richtlijn e-commerce uit van aangifteplicht in de lidstaat van identificatie. Er is geen noodzaak de door de Raad gevraagde ontheffing van aangifteverplichtingen op te nemen. In de lidstaat van identificatie dient de in de gehele Europese Unie verschuldigd geworden belasting te worden aangegeven en betaald. Deze regeling geldt ook voor Nederland en is overgenomen in de Nederlandse wetgeving ingeval wordt gekozen voor identificatie in Nederland. Daaraan is toegevoegd de bepaling dat indien – in Nederland – verschuldigde belasting niet of niet geheel is betaald, deze kan worden nageheven. Deze bepaling strekt ertoe, wanneer de niet-EU-aanbieder heeft gekozen voor identificatie in Nederland of in een andere lidstaat, het Nederlandse heffingsbelang zeker te stellen ingeval in Nederland of in een andere lidstaat te weinig – in Nederland – verschuldigde belasting is betaald.

6. Richtlijn 2002/38/EG bepaalt dat voor de zogenoemde listing elektronische middelen kunnen worden gebruikt.¹ De voorgestelde wijziging van artikel 37a Wet OB 1968 sluit daar niet volledig op aan door het gebruik van elektronische middelen afhankelijk te stellen van toestemming van de inspecteur.

De Raad adviseert in dat artikel enkel te bepalen dat het gebruik van elektronische middelen is toegestaan.

6. Listing met behulp van elektronische middelen

Naar het oordeel van de Raad sluit de voorgestelde wijziging van artikel 37a van de Wet OB niet volledig aan bij de bepaling in de Richtlijn e-commerce. De Raad meent dat de voorgestelde wijziging tot gevolg heeft dat de zogeheten listing eerst na toestemming van de inspecteur op elektronische wijze kan geschieden. Anders dan de Raad echter veronderstelt wordt met de voorgestelde wijziging geenszins bewerkstelligd dat het gebruik van elektronische middelen feitelijk afhankelijk wordt gesteld van toestemming van de inspecteur. Integendeel, de wijziging beoogt juist de huidige tekst in die zin te wijzigen dat de inspecteur – anders dan thans het geval is – altijd toestaat dat elektronische middelen worden gebruikt voor het indienen van de listing. Voorts kan hij toestaan dat deze gegevens ook op een andere wijze dan als beschreven in het onderhavige artikel worden ingediend. Indachtig het bepaalde in artikel 2, lid 4, van de Richtlijn e-commerce is verder bepaald dat bij ministeriële regeling nadere regels kunnen worden gesteld inzake het indienen van de listing op elektronische wijze. Ik ben dan ook van mening dat met de formulering in het wetsvoorstel recht is gedaan aan de tekst van de Richtlijn e-commerce, alsmede aan doel en strekking ervan.

7. Richtlijn 2002/38/EG is op 7 mei 2002 vastgesteld met 1 juli 2003 als beoogde datum van inwerkingtreding van het regime. Eerst op 25 maart 2003 is het voorstel ter advisering aangeboden. De Raad merkt op, dat op deze wijze slechts korte tijd resteert voor de parlementaire behandeling wil de in richtlijn 2002/38/EG bepaalde datum worden gehaald.

---

¹ Richtlijn 2002/38/EG, artikel 2, vierde lid.

De Raad adviseert in de toelichting op de reden voor deze procedure in te gaan.

7. Procedure

Op 25 maart 2003 is het wetsvoorstel ter advisering aangeboden aan de Raad van State voor het uitbrengen, terwijl de beoogde datum van inwerkingtreding 1 juli 2003 is. Ik heb het advies van de Raad opgevolgd om in de memorie van toelichting in te gaan op de reden voor de korte tijd die resteert voor de parlementaire behandeling.

8. Voor redactionele kanttekeningen verwijst het college naar de bij het advies behorende bijlage.

8. Redactionele kanttekeningen

Ik heb het voorstel van wet aangepast aan de door de Raad bij het eerste, tweede en vierde gedachtestreepje geplaatste redactionele kanttekening. De redactionele kanttekening bij het derde gedachtestreepje heb ik niet overgenomen, omdat gelet op het ontbreken van overeenkomstige bepalingen in de Wet OB een verwijzing als de Raad bedoelt niet mogelijk is. Artikel 28s, zesde lid, beoogt namelijk slechts te regelen dat geen aftrek van voorbelasting plaatsvindt bij de periodieke melding elektronische diensten in Nederland, maar dat deze voorbelasting dient te worden teruggevraagd in de lidstaat waar zij is voldaan overeenkomstig de dertiende Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 17 november 1986 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der Lid-Staten inzake omzetbelasting (nr. 86/560/EEG, PbEG L 326). Het spreekt voor zichzelf dat de bestaande wettelijke bepalingen die betrekking hebben op een dergelijk verzoek om teruggaaf van in Nederland betaalde voorbelasting daarmee automatisch van toepassing zijn. De door de Raad voorgestelde redactionele kanttekening ten aanzien van de memorie van toelichting heb ik overgenomen.

Bij nader inzien heb ik artikel II, tweede lid, in die zin gewijzigd dat de eventuele wijzigingen in de Wet OB die nodig zijn als de speciale regeling voor aanbieders van e-commerce in de Zesde BTW-richtlijn vervalt, plaatsvinden bij algemene maatregel van bestuur in plaats van bij koninklijk besluit. Ten slotte is van de gelegenheid gebruik gemaakt om een aantal wijzigingen van redactionele aard aan te brengen in het wetsvoorstel en in de memorie van toelichting, en is bijlage D bij de memorie van toelichting aangevuld met een inmiddels beschikbaar gekomen Nederlandse vertaling van het document van het Raadgevend Comité voor de BTW.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

*De Vice-President van de Raad van State,
H. D. Tjeenk Willink*

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Staatssecretaris van Financiën,
S. R. A. van Eijck

**Bijlage bij het advies van de Raad van State van 16 april 2003,
no. W06.03.0111/IV, met redactionele kanttekeningen die de Raad in
overweging geeft.**

Voorstel van wet

- Verwijzingen naar Europese regelgeving, in de aanhef en verder, gelet op aanwijzing 341 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar), standaardiseren.
- In artikel I, onder D, in artikel 28r, derde lid, onderdeel b, van de Wet op de omzetbelasting 1968 (hierna: Wet OB 1968), «het belastingnummer» vervangen door: het eventuele belastingnummer.
- In artikel I, onder D, in artikel 28s, zesde lid, Wet OB 1968, verwijzen naar de overeenkomstige bepalingen in de Wet OB 1968.
- In artikel II, tweede lid, «het vervallen van deze richtlijn» vervangen door: het vervallen van dat artikel.

Memorie van toelichting

- Verwijzingen naar Europese regelgeving, in de inhoudsopgave en verder, gelet op aanwijzing 341 Ar, standaardiseren.